

Avgiftsstruktur för den svenska kontoföringen inom elcertifikatssystemet

Kontrollstation 2023 för elcertifikatsystemet

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	4
1 Bakgrund	5
2 Avgifter för kontoföringen	6
2.1 Avgiftsstrukturen idag.....	6
2.2 Bakgrunden till utformningen av avgiftsstrukturen	7
2.3 Kontohavare i det svenska kontoföringssystemet	7
2.4 Marknadsutvecklingens inverkan på dagens avgiftsstruktur	8
2.5 Energimyndighetens kostnader	11
3 Alternativa utformningar av avgifter för den svenska kontoföringen	12
3.1 Lagringsavgift per kvartal	12
3.2 Lagringsavgift per år	13
3.3 Utfärdandeavgift per elcertifikat	13
3.4 Annulleringsavgift per elcertifikat	14
3.5 Endast årsavgift.....	14

Förord

Energimyndigheten och Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har genom regeringsuppdraget Kontrollstation 2023 fått i uppdrag att följa elcertifikatmarknadens funktion och utreda om det finns behov av åtgärder för att marknaden ska fungera väl även efter införandet av stoppdatum. Som ett underlag för det fördelrapotsatta arbetet och den slutgiltiga rapporten, publiceras denna underlagsrapport, med syfte att ge möjlighet för aktörer att lämna sina synpunkter på innehållet och komplettera myndigheternas bild/beskrivning över läget. Specifikt så efterfrågas synpunkter på de alternativa avgiftsstrukturerna som presenteras i rapporten och om man ser några ytterligare för- eller nackdelar med dessa eller om vi i vår redogörelse missat någon aspekt. Vi förespråkar inte något alternativ i denna rapport, utan kommer göra en fortsatt analys av dessa med hänsyn till de inspel och synpunkter vi tar emot.

Denna rapport omfattar avgiftsstrukturen i det svenska kontoföringssystemet Cesar. För det norska kontoföringssystemet NECS har NVE begärt underlag från Statnett, kontoföringsmyndigheten i Norge, för att se närmare på behovet av ändringar av avgiftsstruktur och avgiftsnivå.

Inom kontrollstationen har NVE tidigare publicerat en underlagsrapport som omfattar en analys av kvotpliktsavgiften och de problem som vi ser, samt olika alternativa sätt att beräkna kvotpliktsavgiften.

Sammanfattning

Elcertifikatsystemet går in i en ny fas efter stoppdatumet när ny produktion inte längre kan tillkomma i systemet. Låga och stabila elcertifikatspriser förväntas framöver varpå de administrativa kostnaderna samt avgifterna kopplat till kontoföringen får en allt större betydelse för den kompletta kostnadsbilden för aktörer. Denna underlagsrapport i Kontrollstation 2023 redogör för nuvarande avgiftsstruktur, alternativa utformningar för avgifterna i Cesar samt tillgång av elcertifikat. Avgifterna är utformade så att de ska täcka myndighetens kostnader kopplat till kontoföringsverksamheten.

Nuvarande avgiftsstruktur innebär att alla kontohavare betalar en årsavgift om 200 kr per elcertifikatkonto och år. De som enbart är kvotpliktiga är undantagna denna avgift. Utöver årsavgiften finns en lagringsavgift om 3 öre per certifikat. Lagringsavgiften faktureras kvartalsvis och är beräknad på det högsta antalet certifikat som samtidigt funnits på kontot under aktuellt kvartal.

Överutbyggnaden i elcertifikatssystemet resulterar i ett överutbud av elcertifikat. Detta innebär att producenter inte kommer kunna sälja samtliga certifikat. De får betala lagringsavgift för dessa elcertifikat så länge certifikaten finns kvar på kontot. Mot bakgrund av detta kan avgifterna eller avgiftsstrukturen behöva ändras framöver. Energimyndigheten presenterar i denna underlagsrapport olika alternativ för avgiftsstruktur i Cesar samt för- och nackdelar med dessa.

1 Bakgrund

Inom ramen för den gemensamma svensk-norska elcertifikatmarknaden genomförs det med jämna mellanrum så kallade kontrollstationer. Inom kontrollstationerna ska gemensamma utredningar och diskussioner mellan parterna utföras för att värdera behovet av eventuella ändringar eller justeringar i regelverket om elcertifikat.

Energimyndigheten fick i februari 2021 i uppdrag av Infrastrukturdepartementet att följa elcertifikatmarknadens funktion samt utreda om det finns behov av åtgärder för att marknaden ska fungera väl även efter stoppdatumet¹, kontrollstation 2023 för elcertifikatsystemet. NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) har fått motsvarande uppdrag av Olje- og energidepartementet. Inom uppdraget ingår att identifiera eventuella marknadsproblem som kan uppstå efter stoppdatum och analysera de administrativa kostnaderna för att upprätthålla systemet fram till dess att det avslutas, samt föreslå lämpliga åtgärder.

Den 1 januari 2021 trädde en ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat i kraft som innebär att elcertifikat inte får tilldelas för produktion av förnybar el i anläggningar som tas i drift efter utgången av 2021, ett så kallat stoppdatum². Lagändringen innebär även att elcertifikatsystemet avslutas redan 2035, istället för som tidigare bestämt 2045.

I och med införandet av ett stoppdatum går elcertifikatsystemet in i en ny fas då ingen ny produktion kan komma in i systemet. Den framtida tillgången på elcertifikat bestäms av hur stor produktion som har tagits i drift innan stoppdatumet. Om produktion skulle försvinna ur systemet i förtid kommer det att påverka utbudet av certifikat och därmed även marknads stabilitet.

Elcertifikatpriserna förväntas bli låga och stabila framöver. Detta gör att de administrativa kostnaderna kopplat till elcertifikat i kombination med avgiftsstrukturen får en allt större betydelse både för aktörerna och för systemets funktion.

Som en del i underlaget för Kontrollstation 2023 innehåller denna underlagsrapport en analys av och redogörelse för nuvarande avgiftsstruktur i Cesar samt förslag på alternativ utformning av avgifterna. Energimyndigheten och NVE publicerar denna underlagsrapport för att ge möjlighet för aktörer att lämna synpunkter på underlaget inför den fortsatta analysen inom Kontrollstation 2023.

¹ Regeringsbeslut I2021/00669 Uppdrag att följa marknadens funktion och analysera elcertifikatsystemets kostnader inför en kontrollstation 2023

² prop. 2020/21:16, bet. 2020/21:NU6, rskr. 2020/21:44

2 Avgifter för kontoföringen

Avgifter tas ut för alla som har ett elcertifikatkonto i det svenska eller norska kontoföringsystemet. Avgiften tas ut för att täcka kostnaden för kontoföringsverksamheten som är helt avgiftsfinansierad. Avgiftsnivån ska anpassas för att generera intäkter som täcker kostnaderna, men inte mer, oavsett vilken avgiftsstruktur som gäller.

Den framtida utvecklingen på elcertifikatmarknaden, och vilka beslut som fattas, kommer att påverka kontoföringsverksamheten och dess intäkter och kostnader. Med anledning av elcertifikatmarknadens utveckling kommer Energimyndigheten och NVE/Statnett sannolikt att behöva föreslå nya ändringar av avgiftsnivån återkommande under åren fram till 2035. Det finns möjlighet att årligen justera nivån på avgiften i samband med den tekniska justeringen³.

2.1 Avgiftsstrukturen idag

Bestämmelser om avgifter för kontoföringen finns i förordningen (2011:1480) om elcertifikat. Energimyndigheten, som är Sveriges kontoföringsmyndighet, tar ut en lagringsavgift på 0,03 kronor för varje registrerat elcertifikat. Lagringsavgiften beräknas på det högsta antal elcertifikat som samtidigt varit registrerade på kontot under en tremånadersperiod⁴ och faktureras därmed fyra gånger per år. Energimyndigheten summerar de lagringsavgifter som uppkommer per kvartal och fakturerar avgifterna endast om de uppgår till minst 50 kr. Det innebär att saldot måste överstiga 1666 elcertifikat ett kvartal för att lagringsavgiften ska faktureras.

Sedan den 1 juli 2021 tas även en årsavgift ut på 200 kr per år för elcertifikatkontot. Årsavgiften betalas av alla aktörer förutom de som endast är kvotpliktiga. De är undantagna eftersom de måste ha ett elcertifikatkonto på grund av deras kvotplikt. Aktörer som är både kvotpliktiga och producenter betalar däremot årsavgift.

Den norska kontoföringsmyndigheten tar ut avgifter i form av en utfärdandeavgift och en lagringsavgift. Norska aktörer betalar 0,25 NOK per utfärdat elcertifikat och en lagringsavgift på 0,03 NOK per elcertifikat. Lagringsavgiften, precis som i Sverige, beräknas på det högsta antal elcertifikat som samtidigt varit registrerade på kontot under en tremånadersperiod⁵.

³ [Regleringsbrev 2021 Myndighet Statens energimyndighet - Ekonomistyrningsverket \(esv.se\)](#)

⁴ [Förordning \(2011:1480\) om elcertifikat](#)

⁵ [NECS - Fees \(statnett.no\)](#)

2.2 Bakgrunden till utformningen av avgiftsstrukturen

Enligt Sveriges avtal med Norge om en gemensam marknad för elcertifikat (SÖ 2012:5, Nr 5) framgår följande av artikel 7 punkt 2:

”Varje part ska utse en registeransvarig som för ett elektroniskt register över elcertifikat. Registren ska vara utformade så att elcertifikaten kan utfärdas, överföras och annulleras på lika villkor hos båda parterna.”

Eftersom elcertifikaten kan överföras mellan certifikatregistren är det särskilt viktigt att lagringsavgiften är i samma storleksordning och periodicitet i de båda registren. I annat fall finns det en ekonomisk fördel att lagra elcertifikaten i det registret med lägst lagringsavgift. Norge och Sverige har därför infört samma nivå på lagringsavgiften. Men kostnaderna för kontohavarna i de olika registren kan inte vara helt enhetliga eftersom antalet elcertifikat som utfärdas i respektive land och antal aktörer skiljer sig åt. I Norge finns en avgift per utfärdat elcertifikat för att kunna täcka sina kostnader, och Sverige har en årsavgift.

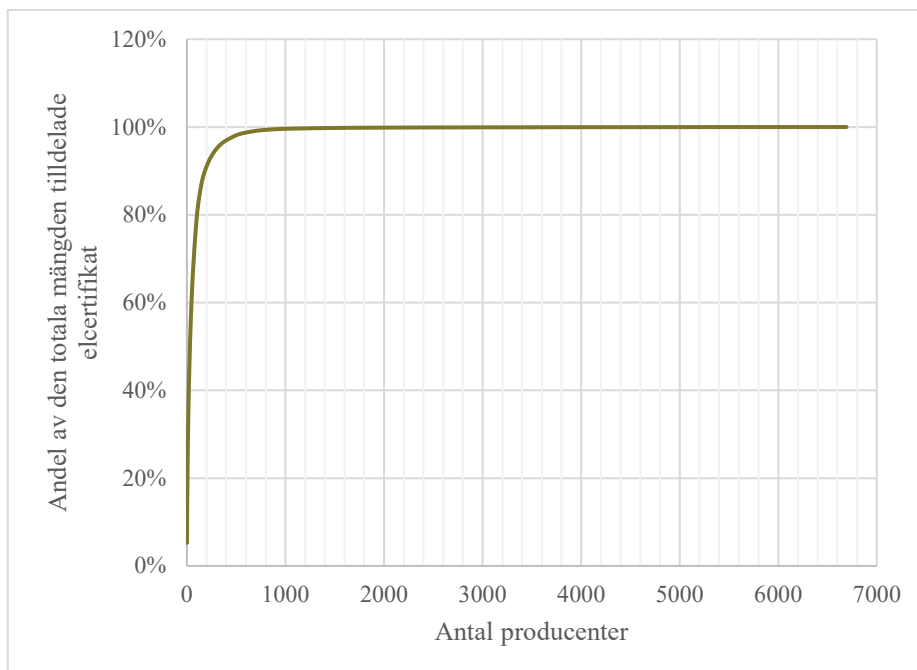
Enligt regeringens proposition 2002/03:40 ska inte avgiften omfatta registreringsåtgärder som innebär att en producent tilldelas elcertifikat eller annullering av elcertifikat⁶. Bakgrunden till detta var att avgiften för kontoföring inte skulle läggas endast på producenter eller kvotpliktiga utan att alla aktörer skulle omfattas av avgiften. Lagringsavgiften betalas därför av alla aktörer. Ett annat syfte med lagringsavgiften är att den motverkar att aktörer sparar på elcertifikaten för att sälja dem när priserna stiger.

Årsavgiften på 200 kr per år infördes i Sverige för att alla aktörer ska vara med och bidra till att betala kostnaderna för kontoföringsverksamheten. Årsavgiften betalas av alla aktörer som har elcertifikat på sitt konto förutom de aktörer som är kvotpliktiga och inte har en produktionsanläggning.

2.3 Kontohavare i det svenska kontoföringssystemet

I december 2021 fanns drygt 7 300 producenter och kvotpliktiga i Cesar. Bland dessa är ca 6 700 producenter, varav ca 300 också är kvotpliktiga. Av producenterna är de allra flesta innehavare till mindre produktionsanläggningar. Endast cirka 900 av de 6 700 producenterna har produktionsanläggningar som ger mer än 500 MWh per år. De 183 största producenterna tilldelas 90% av alla elcertifikat och har produktionsanläggningar med en produktion på 30 000 MWh eller mer, se Figur 1.

⁶ [Elcertifikat för att främja förnybara energikällor \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se)

Figur 1 Fördelningen av antalet tilldelade elcertifikat mellan producenter, räknat utifrån producenternas angivna normalårsproduktion. 90% av alla elcertifikat tilldelas till de 183 största producenterna

De producenter med en anläggning under 500 MWh betalar idag i praktiken bara årsavgiften på 200 kr/år då deras lagringsavgift per kvartal understiger gränsen på 50 kr för fakturering som omnämnts i kapitel 2.1. De största aktörerna betalar uppskattningsvis upp till 200 000 kr i avgifter per år (inte medräknat eventuella lagerföringskostnader som uppstår på grund av osålda elcertifikat över tid eller överföringar mellan egna konton).

2.4 Marknadsutvecklingens inverkan på dagens avgiftsstruktur

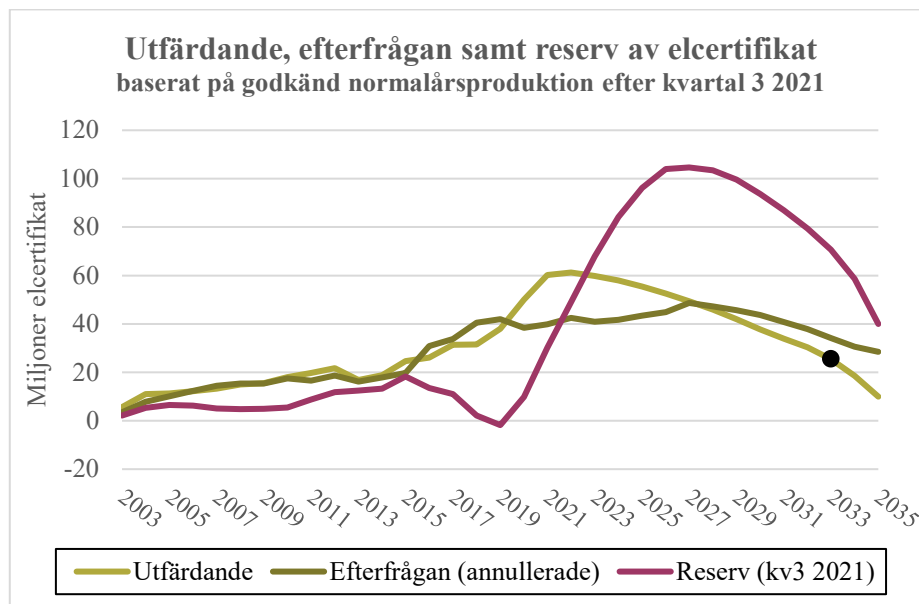
I detta avsnitt presenteras en prognos för reserven av elcertifikat på marknaden samt vilken påverkan den har på aktörernas kostnadsbild i och med dagens avgiftsstruktur. Reserven kommer vara stor under kommande år vilket kommer resultera i ökade kostnader i samband med ackumulerade elcertifikat på aktörers konton, vilket främst påverkar producenterna.

2.4.1 Ett stort överskott av elcertifikat under de kommande åren

Det gemensamma målet inom elcertifikatsystemet på 46,4 TWh nåddes redan i mars 2021, vilket till stor del beror på den snabba utbyggnaden av vindkraft. Till följd av den kraftiga utbyggnaden av elproduktion, som är lönsam utan stöd från elcertifikat, kommer utbudet av elcertifikat vara större än efterfrågan på marknaden. Detta kommer att resultera i en stor reserv av elcertifikat under hela 2020-talet, se figur 2. På grund av den väntat stora reserven har priset på elcertifikat sjunkit och är nu nere på sin lägsta nivå någonsin.

Efter 2027 kommer istället efterfrågan på elcertifikat vara större än utfärdandet, vilket innebär att sparade elcertifikat behövs till den årliga annulleringen, och för att kunna uppfylla annulleringsmålet (696 miljoner certifikat inom det gemensamma målet). Annulleringsmålet är den totala mängden elcertifikat som ska annulleras inom det gemensamma målet (2012–2030). Detta samband visas i Figur 2 som baseras på godkänd normalårsproduktion efter kvartal 3 2021.

Efter kvartal 3 2021 hade 49,3 TWh godkänts inom systemet, nästan 3 TWh över målet. Anläggningar som tas i drift under kvartal fyra 2021 tillkommer i systemet och ökar därmed reserven ytterligare. Utöver detta kan reservens storlek påverkas av faktorer som vädervariationer samt eventuella avhopp från producenter i förtid.

Figur 2 Utfärdande, efterfrågan och reserv av elcertifikat. Baseras på total godkänd normalårsproduktion efter kvartal 3 2021. Den svarta punkten visar när tillräckligt många elcertifikat har utfärdats för att uppfylla annulleringsmålet om 696 miljoner certifikat inom det gemensamma målet

Eftersom majoriteten av energikällorna i elcertifikatsystemet är intermittenta så kommer den faktiska produktionen påverkas av vädervariationer. Den faktiska produktionen styr utfärdandet av elcertifikat vilket betyder att ogynnsamma väderförhållanden, som torrår eller dåliga vindförhållanden, kan minska reserven. Däremot brukar ogynnsamma år ofta följas av gynnsamma och på sikt jämnas variationerna ut.

Om avgifter i kombination med administrativa kostnader överstiger intäkterna från elcertifikaten kan incitament uppstå för producenter att lämna systemet i förtid, det vill säga innan anläggningen har fått tilldelning i sina maximalt 15 år. Om producenter väljer att lämna systemet i förtid minskar den potentiella tilldelningen för anläggningen

och därigenom också den framtida reserven. Minskad reserv eller brist på elcertifikat i perioder kan driva upp priset på elcertifikaten. Ett högre pris kan ge incitament för producenterna att gå med igen vilket kan dämpa prisökningen.

Att gå med igen är möjligt för svenska producenter ända fram till 2035 men för norska producenter endast fram till 1 april 2022. Som regelverket är idag i Sverige så har anläggningar som har tagits i drift senast den 31 december 2021 rätt att tilldelas elcertifikat. Om en anläggning har tagits i drift innan stoppdatumet kan innehavaren ansöka om elcertifikat även efter stoppdatumet. För en svensk producent som tilldelas elcertifikat och som väljer att lämna systemet i förtid innebär det att producenten kan gå med i systemet igen och få tilldelning så länge de har tilldelningsperiod kvar för anläggningen. För norska producenter finns dock inte möjlighet att gå med igen efter 1 april 2022.

Hur mycket reserven kommer påverkas av dessa faktorer är osäkert, men Energimyndighetens bedömning är att reserven kommer vara stor under kommande år och med ett troligt överskott vid systemets avslut. Med en stor reserv kommer priset sannolikt minska ytterligare från dagens redan låga nivåer.

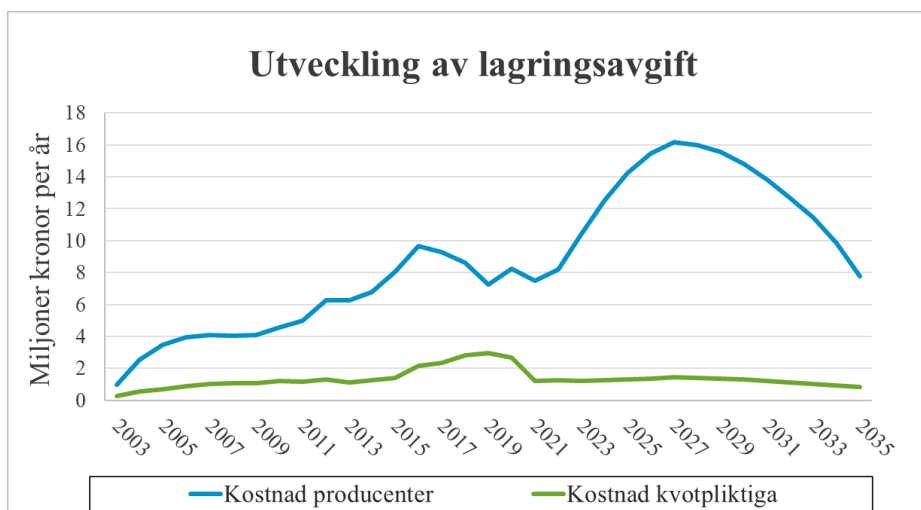
2.4.2 Producenter får betala lagringsavgift för överskottet

Alla aktörer betalar lagringsavgift för de elcertifikat de har på kontot⁷. Lagringsavgiften medför att ett och samma elcertifikat genererar avgifter och ökar med tiden, samt för varje konto det överförs till.

Eftersom elcertifikaten vanligen lagras på producenternas konton innebär det att den totala kostnaden för producenterna i form av lagringsavgift kommer att öka i samband med att reserven av elcertifikat på marknaden ökar, se Figur 3. Beräkningen av lagringsavgift är baserad på antagandet att producenter har elcertifikaten på kontot fram till sista kvartalet då dessa överförs till de kvotpliktiga aktörerna för annullering. Lagringsavgift betalas fyra gånger per år samtidigt som annulleringen endast sker en gång per år, vilket medför det att producenterna betalar upp till fyra gånger mer i lagringsavgift per år än de kvotpliktiga aktörerna. De elcertifikat som helt saknar efterfrågan vid systemets avslut kommer endast utgöra en kostnad för producenterna.

År 2021 justerades lagringsavgiften från 0,07 kr till 0,03 kr per elcertifikat, trots detta ökar lagringskostnaden för producenterna till följd av den ökande reserven.

⁷ Energimyndigheten fakturerar lagringsavgifterna endast om de uppgår till minst 50 kr. Det innebär att saldot måste överstiga 1666 elcertifikat ett kvartal för att lagringsavgiften ska faktureras.

Figur 3 Totala lagringsavgiften för producenter och kvotpliktiga. Observera att kostnaderna representerar de sammanlagda kostnaderna för både Sverige och Norge.

Ytterligare lagerföringskostnader tillkommer kopplat till överföringar, utöver det som redovisas i Figur 3. De överföringarna kan röra exempelvis överföring till en mellanhands konto. När ett elcertifikat överförs från ett konto till ett annat kommer en lagerföringsavgift debiteras för båda kontona i samma kvartal.

Från april 2020 till mars 2021 överfördes exempelvis ca 54 miljoner elcertifikat inom Sverige och ca 23 miljoner inom Norge. Antalet elcertifikat som annullerades för år 2020 var totalt ca 38 miljoner. Det betyder att ca 39 miljoner fler elcertifikat överfördes än antalet som annullerades (exkl. överföring mellan länderna). Den extra lagerföringskostnad som uppstod på grund av de överföringarna var uppskattningsvis knappt 3 miljoner kr (utifrån den lagerhållningskostnad på 7 öre per elcertifikat och kvartal som gällde för perioden).

2.5 Energimyndighetens kostnader

Energimyndighetens totala kostnader avseende kontoföringsverksamheten för elcertifikat består, förutom personalkostnader, även av fakturerings- och IT-kostnader (drift, förvaltning och utveckling). Kostnaderna för 2021 förväntas ligga på knappt 13 miljoner kronor. Kostnader framöver är svåra att förutse och beror av en rad olika faktorer såsom antal aktörer i systemet, avskrivningsperioder och investeringar. Med tiden ser vi minskade kostnader för Energimyndigheten att administrera anläggningar och konton, beroende på lägre kostnader för IT-stöd samt färre aktörer kvar i systemet.

3 Alternativa utformningar av avgifter för den svenska kontoföringen

I detta avsnitt presenteras några möjliga alternativa avgiftsstrukturer i Cesar och för- och nackdelar med dessa. Olika avgiftsstrukturer ger olika effekter på systemet och på aktörerna. Den årliga kostnaden för administration av kontoföringssystemet är cirka 10 miljoner kronor. I alla alternativ, utom årsavgift per kontohavare, är tanken att den nuvarande årsavgiften finns kvar, i dagsläget 200 kr/år. Följande tabell ger en översikt över de alternativ som beskrivs i detta kapitel.

		Årsavgift 200 kr/år	Möjlig kombination
Lagringsavgift per elcertifikat, fakturering per kvartal (som idag)	Alla betalar avgift för elcertifikat på kontot, sänkt jämfört med idag	Ja	
Lagringsavgift per elcertifikat, fakturering per år	Alla betalar avgift för elcertifikat på kontot, sänkt jämfört med idag	Ja	
Utfärdandavgift per elcertifikat	Producenter betalar avgift per utfärdat elcertifikat	Ja	Kombineras ev. med avgift som belastar kvotpliktiga
Annulleringsavgift per elcertifikat	Kvotpliktiga betalar avgift per annullerat elcertifikat	Ja	
Årsavgift per kontohavare	Endast en årsavgift som alla betalar, betydligt högre än idag,	Nej	

3.1 Lagringsavgift per kvartal

Lagringsavgiften kan sänkas till en lägre nivå än dagens 0,03 kronor för varje registrerat elcertifikat. Dagens lagringsavgift som finns beskrivet i kapitel 2.1 samt 2.3.2, har fördelen att alla aktörer är med och betalar lagringsavgiften samt att den ger incitament att sälja/annullera dessa istället för att spara dem eftersom det senare innebär en kostnad.

En effekt av den nuvarande avgiftsstrukturen som uppstår i och med den ökade reserven av elcertifikat är att producenter inte kommer lyckas sälja samtliga certifikat då efterfrågan saknas. De blir då tvungna att spara certifikat som då belastas med avgift så länge de finns på kontot. Att producenter får betala en ackumulerad lagringsavgift kan skapa incitament för att lämna systemet, speciellt om lagringsavgiften i kombination med övriga avgifter och administrativa kostnader överskrider intäkterna från elcertifikaten. Detta ger i sin tur färre utfärdade elcertifikat och minskad reserv, vilket kan driva upp priset på elcertifikaten. Ett högre pris kan ge incitament för producenterna i Sverige att gå med igen, vilket kan dämpa prisökningen.

De producenter som lämnar systemet i förtid kommer fortfarande betala lagringsavgift för de elcertifikat som de eventuellt har kvar på kontot tills de har sålt dem eller överfört dem till någon annans konto.

Lagringsavgiften kan även påverka handeln eftersom överföringen av elcertifikat genererar en avgift som blir mer kännbar i relation till det låga priset på elcertifikaten. Framförallt kan detta påverka handeln mellan en producent och en trader.

3.2 Lagringsavgift per år

Lagringsavgiften kan göras om så att den faktureras en gång per år för det högsta antalet certifikat på kontot under året, istället för dagens fyra gånger per år. Med en årlig lagringsavgift kommer skillnaden att minska mellan hur mycket producenter betalar för lagring jämfört med kvotpliktiga. När lagringsavgiften faktureras per kvartal behöver kvotpliktiga som köper in certifikat precis innan annullering bara betala för ett kvartal, medan producenterna betalar fyra gånger per år. Med fakturering en gång per år betalar både producenter och kvotpliktiga en gång per år för det största antalet elcertifikat på kontot.

En annan skillnad mot att dagens kvartalsvisa lagringsavgift skulle vara att överföringar av elcertifikat kan ske mer löpande utan att belastas lika mycket av avgifter, eftersom det inte längre spelar någon roll om man har ett stort antal certifikat på kontot under flera kvartal.

3.3 Utfärdandeavgift per elcertifikat

Med utfärdandeavgift avses att en avgift tas ut per utfärdat certifikat och erläggs producenterna. Med enbart en utfärdandeavgift, utöver nuvarande årsavgift, kan de producenter som inte har möjlighet att sälja sina certifikat lagra dem på kontot utan att betala extra avgift för dessa.

Å andra sidan kommer avgiften per utfärdat certifikat bli betydligt högre jämfört med dagens lagringsavgift för att täcka myndighetens kostnader eftersom den betalas en gång per elcertifikat och dessutom endast av producenter. Detta innebär att kostnaden blir högre för producenter.

Beroende på elcertifikatprisets utveckling och producenternas administrativa kostnader skulle det kunna ge ökade incitament för producenter att hoppa av systemet jämfört med dagens avgiftsstruktur.

Antal utfärdade elcertifikat minskar för varje år, likaså intäkterna från utfärdandeavgiften varpå justering av avgiften kan behöva göras löpande för att matcha kostnaderna för kontoföringen. Variationer i produktion hos anläggningarna samt eventuella avhopp gör det också svårt för Energimyndigheten att beräkna den totala intäkten från utfärdandeavgifter.

Att lagerhållning av elcertifikat inte kostar något kan ge möjlighet att spara på elcertifikat tills priset ökar. Det förutsätter dock att lönsamheten för producenterna i övrigt är god så att de inte är beroende av en löpande inkomst från att sälja elcertifikaten. Utfärdandeavgift ger också traders möjlighet att handla elcertifikat vid låga priser och hålla på dem tills priserna ökar. Detta agerande förutsätter att man förväntar sig ett högre pris längre fram.

Eftersom utfärdandeavgiften skulle leda till att alla kostnader landar på producenterna så bör utfärdandeavgift kombineras med någon annan avgift som också belastar kvotpliktiga.

3.4 Annuleringsavgift per elcertifikat

Med annuleringsavgift avses att en avgift tas ut av den kvotpliktige per annullerat elcertifikat. Annuleringsavgiften skulle dock bli ganska hög för att kunna täcka kostnaderna eftersom den endast beror på antal annullerade elcertifikat. Annuleringsavgiften skulle bli högre per elcertifikat än en utfärdandeavgift, eftersom det utfärdas fler elcertifikat jämfört med antalet som annulleras. Med en annuleringsavgift blir det relativt enkelt för Energimyndigheten att beräkna intäkterna framöver eftersom antalet elcertifikat som ska annulleras är känt. Då annulleringen varierar för varje år så varierar även intäkterna och därför kan en annuleringsavgift komma att behövas justeras årligen för att matcha kostnaderna.

En annuleringsavgift bör ge producenter minskade incitament till att lämna systemet då det inte kostar något att lagra certifikat på kontot. Detta kan å andra sidan öka risken för att aktörer medvetet sparar på elcertifikat i hopp om högre elcertifikatpriser framöver. En annan följd av annuleringsavgift är att det, utöver årsavgiften, endast är de kvotpliktiga som betalar kostnaderna för kontoföringen. Avgifter som läggs på kvotpliktiga kan förväntas överföras direkt till slutkund.

3.5 Endast årsavgift

Om myndighetens kostnader avseende elcertifikatssystemet skulle täckas enbart genom årsavgift skulle årsavgiften behöva bli betydligt högre än

dagens 200 kr/år. Eftersom det finns många små producenter inom elcertifikatsystemet i Sverige idag så är det många aktörer som skulle få betala en högre avgift per år jämfört med sina intäkter. Om avgiften blir högre än förväntade intäkter från försäljning av elcertifikat så finns risk att många producenter väljer att lämna systemet. Det skulle innebära att årsavgiften skulle behöva höjas ytterligare då den fördelas på ett färre antal aktörer.

När det gäller kvotpliktiga så är de som endast är kvotpliktiga undantagna från årsavgiften (som nämnts i 2.1). Om lagringsavgiften ska ersättas med årsavgiften bör det övervägas om alla aktörer ska omfattas av den, inklusive aktörer som endast har kvotplikt. Möjligen skulle olika nivå på årsavgiften kunna införas för olika typer av aktörer.

Med enbart årsavgift blir det enkelt för aktörer att ha överblick över vilka kostnader de har för avgifter i systemet. Det innebär också att ingen extra kostnad läggs på aktörer som inte har kunnat sälja sina elcertifikat och därför har dem kvar på sitt konto. Med årsavgift kommer alla aktörer vara med och dela på kostnaderna (om också alla kvotpliktiga omfattas).

Om avgiften blir för hög i förhållande till de förväntade intäkter från försäljning av elcertifikat finns risk att många producenter kan välja att lämna elcertifikatsystemet, vilket kan minska reserven och priserna stiger. Denna effekt dämpas dock av möjligheten för svenska producenter att gå med i systemet igen.